Se zřetelem k tomu, co bylo vyloženo, sluší proto odmítnouti stěžovatelův výklad předpisu §u 10, jaký nesnáší se s jasným zněním jeho. Otázka pak, zda manželka může býti výdělečně činna, jest otázkou skutkovou. V tomto směru žalovaný úřad na podkladě nesporné jinak skutečnosti, že manželka stěžovatelova je nápomocna svému manželi v polním hospodářství, dospěl k závěru, že výdělečně činna býti může.

Že i spoluúčinnost manželčina v polním hospodářství může býti pokládána za činnost výdělečnou, stížnost vůbec ani nepopírá.

Pak ovšem právem žalovaný úřad vycházel od zjištění, že manželka stěžovatelova, když témuž v polním hospodářství vypomáhá, výdělečně činna býti může a není nezákonnosti v tom, když vyslovil, že není zákonného předpokladu pro přiznání 10proc. příplatku a jej stěžovateli nepřiznal.

Byla proto stížnost zamítnuta jako bezdůvodná.

(Nálezy nejvyššího správního soudu ze dne 19. září 1928, č. 25441/28 a ze dne 24. září 1928, č. 20244/28.)

---

Obnova řízení přiznavacího. Straně žalující u nejvyššího správ. soudu nepřísluší náhrada útrat.

Stěžovatelka, vdova po válečném invalidovi, který v roce 1916 na italské frontě při výbuchu granátu utrpěl nervový otřes a zemřel dne 10. května 1925, zažádala o důchod vdovský a sirotčí pro nezletilé dítky.

Zemský úřad pro péči o válečné poškozence v Bratislavě nepřiznal výměry ze dne 2. prosince 1925, č. j. 138438/25 a č. j. 167185/25, ani důchod vdovský ani sirotčí, poněvadž dle konaného šetření smrt manžela, pokud se týče otce, nenastala následkem jeho služby vojenské.

Výměry zemského úřadu doručeny byly dle návratky ve spisech stěžovatelce dne 10. ledna 1926.

Dalším výměrem téhož zemského úřadu ze dne 7. dubna 1927, č. j. 38873/27, byla stěžovatelka zpravena, že ke svému podání ze dne 26. února 1927, vzneseném na kancelář presidenta republiky v záležitosti přiznání důchodu pozůstalých, poukazuje se na výměry ze dne 2. prosince 1925, č. j. 138438/25 a 167185/25, kterými jí důchody nebyly přiznány z důvodu, že smrt jejího manžela nenastala následkem vojenské služby za války. Výměry byly jí doručeny dne 10. ledna 1926 a nepodala proti nim odvolání. Není důvodu, aby úřad vydané rozhodnutí změnil a o nároku na důchod znovu rozhodoval, poněvadž nejsou prokázány nové okolnosti, které by mohly býti podkladem k opětnému projednání její žádosti.

Proti tomuto výměru podala strana stížnost k ministerstvu sociální péče, namítajíc, že smrt manželova nastala následkem vojenské služby za války, o čemž nabídla důkaz lékařem drem J. W. v Nitře.

Naříkaným rozhodnutím ze dne 3. května 1927, č. j. 14032-V/1 a-27, neshledalo ministerstvo sociální péče důvodu ke změně rozhodnutí zemského úřadu v Bratislavě ze dne 7. dubna 1927, č. j. 38873/27. V rozhodnutí uvedeno, že rozhodnutí zemského úřadu je správné a odpovídá zákonným ustanovením.

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí, uvážil nejvyšší správní soud:

Naříkané rozhodnutí neshledalo důvodu ke změně rozhodnutí zemského úřadu v Bratislavě ze dne 7. dubna 1927, č. j. 38873/27, které jednak odkazuje na své dřívější právoplatné výměry ze dne 2. prosince 1925, č. j. 138438/25, a 167185/25, jimiž odepřen byl důchod vdovský a sirotčí, jednak pak vyslovuje, že nemá důvodu, aby o nároku na důchod znovu bylo rozhodnuto, poněvadž nejsou prokázány nové okolnosti, které by mohly býti podkladem k opětnému projednání věci.

Ve své podstatě obsahuje tedy naříkané rozhodnutí dva výroky:

1. výrok odkazující na právní moc výměry zemského úřadu ze dne 2. prosince 1925, č. j. 138438/25 a 167185/25,

2. další výrok odmítající nové rozhodnutí v cestě obnovy řízení.

Pokud se týče výroku prvého, namítá stížnost, doznávajíc, že byly stěžující si straně doručeny výměry zemského úřadu zamítající nárok na důchod vdovský a sirotčí buď koncem roku 1925 nebo počátkem roku 1926, že proti zamítavým výměrům těmto podala stěžovatelka včas odvolání dne 27. února 1926 na zemský úřad v Bratislavě prostřednictvím tajemníka Fázika v Nitře, jemuž odevzdala 100 Kč na ulici, aby stížnost podal a dle ujištění Faziky byla taková stížnost včas podána.

Výtky takové však stěžovatelka v řízení správním vůbec nevznesla, obmeziviši se v odvolání k ministerstvu proti výměru zemského úřadu ze dne 7. dubna 1927, který výslovně odkázal na právní moc rozhodnutí z 2. prosince 192., na jedinou námitku, že smrt manželova nastala následkem válečné služby.

Pokud tedy stížnost brojí proti tomu, že žalovaný řad odvolání zamítl, odvolávaje se na právní moc rozhodnutí z 2. prosince 1925, odpírajících důchod vdovský a sirotčí tvrzením, že rozhodnutí ta právní moci nenabyla, ježto proti nim bylo včas podáno odvolání, je brojení to novotou nepřípustnou dle §§ 5 a 6. zákona o správním soudu. I bylo stížnost v tomto směru odmítnouti.

Proti výroku druhému, že není podmínek pro obnovu řízení, neobsahuje stížnost vůbec stížnostních bodů, když**ž**tě se v ní ani netvrdí, že by stěžovatelka uváděla v nějakém svém pozdějším podání takové nové okolnosti, které by ji opravňovaly žádati změnu pravoplatných rozhodnutí z 2. prosince 1925.

Bylo proto stížnost odmítnouti.

Pro přísudek útrat stížnosti proti zemskému úřadu v Bratislavě není zákonného podkladu (srov. § 40, zákona o správním soudě a contrario).

(Nález nejvyššího správního soudu ze dne 24. září 1928, č. j. 16127/27.)

---

§ 19/2. pož. zák. — Nárok na odbytné vdovy, jež se znovu provdala.

Výměrem zemského úřadu pro péči o válečné poškozence pro Slovensko v Bratislavě ze dne 26. listopadu 1926, č. j. 205525/II-1926, nebyl stěžovatelce přiznán důchod vdovský ode dne 1. ledna 1926, poněvadž bylo konaným šetřením zjištěno, že v roce 1926 činil příjem její z trafiky od 1. ledna do 31. srpna 1926 celkem Kč 9.779.10, a že se dne 3. března 1926 znovu provdala.

Válečný poškozenec, jemuž byla udělena trafika, má nárok na důchod pouze tenkrát a potud, když a pokud příjem z tohoto podniku nepřevyšuje o 100% požitků, jež by mu jednak dle zákona o požitcích válečných poškozenců příslušely (§ 4. zákona). Poněvadž se jí tímto nepřiznává důchod, nepřísluší jí ani odbytné ve smyslu prvého odstavce §u 19. zákona a vládního nařízení ze dne 7. prosince 1922, č. 363 Sb. z. a n., poněvadž v době znovuprovdání neměla nároku na důchod válečných poškozenců.

Naříkaným rozhodnutím ze dne 22. února 1927, č. j. 5891-V/1 a-27, zamítlo ministerstvo sociální péče stížnost strany do hořejšího výměru zemského úřadu, pokud jím stěžovatelce vdovské odbytné nebylo přiznáno, a potvrdilo napadený výměr.

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí uvážil nejvyšší správní soud:

Směrodatným pro rozhodnutí sporné otázky je předpis §u 19, odst. 1, zákona o požitcích válečných poškozenců, č. 142 Sb. z. a n., ve znění zákona č. 39 Sb. z. a n., ve spojení s §em 4. citovaného zákona.

V §u 19. se stanoví, že provdá-li se vdova, požívající důchodu vdovského, pozbývá tohoto důchodu, obdrží však odbytné v trojnásobné výši ročního důchodu.